

Bohoslužba 3. 1. 2021

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost Ježíše Krista, našeho Pána pro nás narozeného, ať je s vámi se všemi.

Introit: Izajáš 9,1

Sestry a bratři, vítám vás na bohoslužbě o 2. neděli po Vánocích. Protože na středu připadá svátek Zjevení Páně, po Narození Páně druhý vrchol vánoční doby, oslavíme jej s předstihem už dnes.

Píseň: 294

Modlitba: *Věčný Bože, skrze hvězdu jsi vedl mudrce, aby přišli uctít tvého Syna. Ved' národy země svým světlem, aby celý svět mohl spatřit tvou slávu. Vždyť světlo tvé radostné zvěsti chce svítit do celého světa i do našeho nitra. Proto tě prosíme: Odejmi z našeho srdce a mysli všechnu temnotu, učiň nás otevřenými a připravenými tě přijmout. A tak jako jsi vedl mudrce z dalekých krajů, přiváděj i nás stále blíže k němu, našemu Pánu a bratru Ježíši Kristu, který s Tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.*

1. čtení: Izajáš 60,1–6

Píseň: 72

2. čtení: Matouš 2,1–12

Kázání

Je pozoruhodné, jakým životem žil tento příběh o mudrcích z východu v dalších staletích a žije vlastně až dodnes. Zatímco v církevním kalendáři nalezneme 6. leden jako Zjevení Páně, v lidovém podání se stal tento den svátkem tří králů. Označení je to dosti zavádějící. Pozorný posluchač či čtenář evangelia si jistě povšiml, že počet oněch osob přicházejících odněkud z východních krajin není uveden, a rozhodně nejsou označeni jako králové. Natož, abychom znali jejich jména. Ale nechme již lidovou tradici na pokoji. Vždyť i ona může přinášet dobré plody – jako třeba Tříkrálovou sbírku.

Ač Matouš nezmiňuje andělské zvěstování pastýřům a Lukáš zase neví nic o mudrcích, přece mají jejich podání něco společného. V obou případech se děje to podstatné, tedy Ježíšovo narození, na jednom místě, v tichosti a jaksí obyčejně, ale někde jinde je oznámeno. Ovšem v tomto případě se tak neděje kdesi v blízkosti Betléma jednoznačným slovem vyřízeným prostým pastýřům. Tady se jedná o krajiny vzdálené, o lidi vzdělané a o znamení, které je třeba správně vyložit. Prostí pastýři potřebují jasné informace a pokyny, vzdělaným mudrcům, astrologům či mágům, jak jim říká Matouš, stačí napovědět a oni už si poradí sami. Obě zvěstování však svým způsobem přicházejí z nebes a pastýře s mudrci spojuje touha najít toho narozeného Spasitele. A proto se vydávají se cestu. A posléze se z nich stávají zvěstovatelé toho novorozeného neobyčejného dítěte. Obě podání tak naznačují, že Ježíš je tady pro lidi chudé a obyčejné stejně jako pro ty, kteří náležejí ke vzdělavcům a elitám, pro židy i pro pohany.

Za povšimnutí stojí skutečnost, že hrdiny tohoto příběhu jsou lidé, kteří se věnovali pozorování hvězd. Taková činnost byla v židovském náboženství vnímána jako cosi pohanského a podezřelého, Bible nemá příliš pochopení pro magii, astrologii a podobné praktiky, které obcházejí Hospodina. Ale tady se prolamují bariéry mezi oběma světy. Zároveň je však patrné, že nebeské úkazy nepodávají dostatečné informace a nezvěstují Boha v plnosti. Mudrci sice vyčtou z oblohy správné obecné poznatky, ale nakonec se stejně neobejdou bez pomoci znalců Písma a před zpáteční cestou dostávají potřebné instrukce ve snu. Navíc se dopustí naivní a neblahé chyby, když se na nového vládce ptají krále Heroda, známého svou posedlostí mocí, kvůli níž se nerozpakoval vraždit ani členy vlastní rodiny. Tomuto omylu hvězda nedokázala zabránit.

Přece však jsou tito vzdělavci lidmi úplně jiného druhu než Herodes. Zatímco on, pragmatický politik, svůj zájem o nově narozeného Mesiáše jen předstírá a chce se jej zbavit, oni se před ním klaní, projevují mu božskou poctu a přinášejí dary hodné skutečného krále. V tomto malém, bezmocném dítěti se ve skutečnosti zjevuje mocný Bůh, Pán světa. Ale toto rozpoznání je možné jen pohledem víry. Mudrci toto zjevení Boží slávy, na rozdíl od Heroda, poznávají a patričně vyznávají. Vzdávají Ježíšovi úctu a přinášejí mu to nejlepší

ze svého jmění, drahocenné poklady země. To samozřejmě můžeme vyložit jako pobídku, abychom i my dávali Kristu to nejvzácnější, co máme – tedy sami sebe. Vedle toho nás ale tyto dary pocházející ze země a darované Pánu mohou přivést k uvědomění si skutečnosti, že celá země, příroda se všemi svými poklady patří Bohu. Nejsou tedy naše a není jedno, jak s nimi zacházíme.

Kromě toho lze vyprávění o mudrcích chápat i jako znamení naděje pro naši současnost a budoucnost. Tyto vzdělance odněkud z východu můžeme označit za muže touhy, náruživé hledače pravdy a Boha, což je v důsledku vlastně totéž. I lidé, kteří nejsou podle našeho pojetí nábožensky správně orientováni, mohou tedy najít cestu k Bohu. Na stopu Božímu jednání lze přijít různými způsoby. Třeba i prostřednictvím kosmu či přírody. Je to nadějný signál pro vědce, neboť skrze své bádání mohou vytušit něco zásadního a podstatného pro život. Je zde i naděje pro pohany, nevěřící, pro různé hledače pravdy a smyslu života, že cesta k Bohu je pro ty, kdo se pravdě neuzavírají, otevřena.

„*Mudrci od východu se objevili v Jeruzalémě...*“ V našich končinách se stalo jistou módou hledat naplnění života ve východní moudrosti, ve východních náboženstvích. A to ještě ve vzdálenějších končinách, než leží Jeruzalém. Tito vzdělaní muži se však vypravili hledat naplnění své touhy opačným směrem. Přicházejí z východu, aby se poklonili Ježíšovi, v němž je podle biblického svědectví obsažena všechna plnost moudrosti a poznání. Křesťanství se tedy nemusí mezi ostatními náboženstvími a světovými názory cítit jako popelka. Právě naopak. To ale neznamená, že se jakožto křesťané máme nad ostatní povyšovat a cítit svou nadřazenost.

Kdysi se mohlo zdát, že náboženství je ve světě na ústupu a ztrácí na významu. Ale takový předpoklad se ukázal jako klamný. I dnes můžeme kolem sebe potkávat ty, kteří touží po duchovním naplnění svého života. Lidé hledající a zkoušející. Vztahující se po něčem, co je přesahuje. Možná se dnes mezi nimi objevují také ti, kdo jsou znejistělí pandemií, která otrásla našimi domnělými jistotami. Nejdou na to vždy zrovna šťastně, ale oblíba zmíněných východních duchovních nauk, nebo horoskopů, kartárek a podobných pochybných metod je svědectvím o tom, že i v našich končinách to duchovně žije. Pro církve to je na jedné straně povzbudivé, protože mají koho oslovit. Je tady potenciál. Na druhé straně se zdá, že to moc neumějí. Jedním z hlavních posláních křesťanských společenství, včetně toho našeho, je vydávat svědectví o Kristu. Stručně řečeno: misie. Že je tady pro misii prostor, je zřejmé. Jak ji ale uchopit, jak oslovit zvláště tzv. hledače, ty, kdo jsou už do jisté míry připraveni slyšet evangelium? A proč se to příliš nedaří? To jsou otázky, nad nimiž je třeba zamýšlet se vždy znovu a znovu. A promýšlet bychom je měli i v tomto roce. Ale už teď můžeme něco dělat. Určitě totiž nechybíme, když se na tento úkol budeme připravovat modlitbou. A tak vás, sestry a bratři, prosím, abyste pamatovali ve svých modlitbách i na tuto důležitou oblast života sboru a církve. Ať nám Pán dává moudrost, jak jeho pokornou slávu vnášet do tohoto světa a věrohodně o ní svědčit.

Píseň: 290

Přímluvy: *Připojme se k přímluvné modlitbě slovy „Pane, smiluj se“.*

Bože, Ty zjevuješ skrze Krista světu svou slávu. Nedopusť, aby ji zatemnila slabost a chudoba církve.

Voláme: Pane, smiluj se.

Prosíme za ty, kdo Ti slouží; naplňuj je svým svatým Duchem a povolávej si další zvěstovatele evangelia.

Voláme: Pane, smiluj se.

Prosíme za náš sbor, aby dokázal správně reagovat na výzvy přítomnosti a pomáhat lidem v hledání Tebe.

Voláme: Pane, smiluj se.

Prosíme za ty, kdo hledají pravdu, abys jim pomáhal na jejich cestě. Voláme: Pane, smiluj se.

Prosíme za ty, kdo se pravdy bojí a bojují proti ní; dej, aby prohlédli a poznali, co je správné. Voláme:

Pane, smiluj se.

Prosíme za mocné tohoto světa, ať jim jejich postavení a vliv není nade vše ostatní. Voláme: Pane, smiluj se.

Prosíme za sebe i všechny naše bližní, abys nás chránil před úzkostí a znepokojením, které současná situace přináší. Voláme: Pane, smiluj se.

Prosíme za ty, kteří se nacházejí v různých těžkostech, aby našli pomoc a podporu. Voláme: Pane, smiluj se.

A vše ostatní předložme Pánu v tiché modlitbě.

Modlitba Páně

Píseň: 282

Ohlášky

Poslání: Ef 5,9n

Požehnání: Áronské

Píseň: 655